

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ БАРАНЦІВ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ

К. В. Заруба, кандидат с.-г. наук

ORCID ID: 0000-0002-9058-7751

С. Л. Дрозд

ORCID: 0000-0002-5030-4198

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства
вул. Соборна, 1 смт Асканія-Нова, Каховський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна
e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

Останнім часом у зв'язку з підвищенням економічної значущості м'ясної продуктивності овець все більше уваги приділяється скоростиглості молодняку, одним з показників якої є жива маса у різні вікові періоди, що дозволяє судити про їх ріст та розвиток. Використання зв'язків параметрів росту з подальшими відгодівельними, відтворювальними та м'ясними якостями дозволяє вже на ранніх етапах постнатального онтогенезу більш точно і об'єктивно проводити оцінку та відбір тварин.

Дослідження проведенні в умовах племзаводу ДП «ДГ ІТСП «Асканія-Нова» - ННСГЦВ» Херсонської області на чистопородних вівцях таврійського типу асканійської тонкорунної породи та помісей з породами мериноладшаф (АТ×Мл), тексель (АТ×Т) і дорпер (АТ×Д). Закономірності росту та розвитку оцінювали за показниками динаміки живої маси, середньодобових, відносних та абсолютних приростів молодняку.

Встановлено, що жива маса баранців при народженні коливалася в залежності від їх походження. При цьому показник маси тіла у тварин асканійської тонкорунної породи та помісей АТ×Мл був на одному рівні і становив 4,7 кг. Найвища жива маса спостерігалася у помісей з породою тексель і складала 6,0 кг, що перевищувало показник чистопородних тварин та помісей АТ×Мл на 21,7% ($P>0,99$), АТ×Д на 15,0% відповідно.

При відлученні у 4,5-місячному віці помісні ягнята АТ×Т також характеризувалися кращими показниками живої маси – 28,8 кг, що на 7,6-19,8% вище порівняно з ровесниками. У помісей АТ×Д та АТ×Мл жива маса складає 26,6 та 25,6 кг відповідно, що на 15,2 та

10,8 % вище ніж у чистопородних баранців. В цілому до 4,5-місяців помісні тварини мали вищий темп росту порівняно з чистопородними.

У 6,5-місячному віці зберігалася тенденція до вищої живої маси у помісей АТ×Т – 39,1 кг. Чистопородні баранці та помісі АТ×Д поступалися їм за цим показником відповідно на 13,8 і 15,1% ($P > 0,95$). На відміну від попередніх періодів у помісей АТ×Д спостерігається зменшення живої маси до 33,2 кг. У тварин АТ×Мл показник складав 34,5 кг і вони переважали чистопородних на 2,4%.

Також визначено середньодобовий, відносний та абсолютний прирости чистопородного та помісного молодняка, а також коефіцієнт росту від народження до 6,5-ми місячного віку. При цьому кращими середньодобовими приростами характеризувалися баранці АТ×Т – на рівні 0,157 кг. Вони переважали ровесників інших генотипів на 6,1...14,6 %. У тварин асканійської тонкорунної породи цей показник складав 0,140 кг, що на 2,2 % вище порівняно з помісями АТ×Д, але на 5,7 % менше ніж у АТ×Мл.

Вищий абсолютний приріст спостерігався у помісей АТ×Т – 33,1 кг. У помісей АТ×Мл цей показник вищий порівняно з чистопородними на 3,1% та баранцями АТ×Д на 5,3 і складав 29,9 кг.

Аналіз показників відносного приросту від народження до 6,5-місячного віку баранців різного походження свідчить про перевагу помісей АТ×Мл – 153,1%. Чистопородні тварини також мають високий показник, на рівні 150,5 %. Натомість помісі АТ×Т та АТ×Д характеризувалися дещо нижчими значеннями на рівні 146,3 та 144,3 % відповідно. Отже, більш тісний зв'язок між величиною зростаючої маси тіла тварин та швидкістю її зростання, що характеризує відносний приріст (тобто напругу росту), мали помісі АТ×Мл та чистопородні баранці.

Схожа картина спостерігалася і за коефіцієнтом росту. Відмічено перевагу помісей АТ×Мл та чистопородних тварин, у яких цей показник склав 8,0 та 7,3 відповідно.

Помісні баранці були не лише з більшою інтенсивністю росту живої маси, але й мали вищі параметри статей тіла, були крупнішими, більш довгими та з краще розвиненою грудною кліткою порівняно з чистопородними ровесниками. Для більш об'єктивної оцінки будови тіла тварин різного походження, а також для визначення пропорційності та взаємозв'язку всіх його частин розраховано індекси будови тіла. Встановлено, що помісні баранці АТ×Т і АТ×Мл переважали чистопородних ровесників за індексами масивності, розтягнутості, пере рослості, збитості та глибокогрудості, проте перевага була статистично невірогідною.

Загалом встановлено, що помісі АТ×Т переважають за показниками живої маси ровесників інших груп у всі періоди спостереження. Вищий рівень відносного приросту та коефіцієнту росту виявлено у помісей АТ×Мл. Отримані дані свідчать про доцільність використання порід тексель і мериноландшаф для підвищення живої маси та збільшення темпу росту у помісного молодняка.